

Ekosorter inför höstsådden

Vinterhårdighet, strå längd och sundhet är några faktorer som spelar stor roll vid val av sort. Vinterhårdigheten är en kombination av förmåga att klara vinterns kyla och snö och den tidiga vårens frostnätter. I år har några odlingar av höstveten utvintrat helt. Ett glest bestånd på våren gynnar ogräsen och skörden minskar till följd av låg planttäthet. En gröda med långt strå konkurrerar bättre med ogräs än en med kort strå, men valet av art har allra störst betydelse (konkurrensförmåga med ogräs i fallande ordning; råg < rågvete < höstveten < vårsäd). Sämre stråstyrka är i allmänhet inte något problem inom ekologisk produktion där kvävenivåerna ofta är lägre.

På SLU provas sorterna i ekologisk odling och det finns vissa skillnader gentemot de konventionella sortprovningarna. I tabellen är även sorter medtagna som kan vara intressanta för framtiden, men ännu inte så mycket provade. Av höstveten finns ekologiskt utsäde (=KRAV-godkänt) av sorterna Ebi, Kosack, Lars och Stava. Av höstråg finns Amilo, Esprit och Nikita och av

rågvete finns Eldorado, Fidelio och Modus. Firmor i våra trakter som tillhandahåller utsäde är Forsbecks, Skånefrö, Svenska Foder och Svenska Lantmännen. Grundregeln är att man ska använda ekologiskt odlad och kemiskt obetad utsäde. Inför höstsådden krävs ekologiskt utsäde vid sådd av samtliga sorter. Om det ekologiska utsädet tar slut meddelar Jordbruksverket dispens för användning av konventionellt obetad utsäde. I tabellen ses de olika sorternas egenskaper.

De ekologiska odlingarna drabbas ofta i mindre grad än de konventionella av växtföljdssjukdomar. Det beror till viss del på en sundare växtföljd men även på lägre kvävehalter i växterna. Det är emellertid mycket viktigt att testa utsädet grobarhet och sundhet för att undvika sjukdomar som sot. Stava är stinksotsresistent.

Tabell. Sortegenskaper för höstveten, rågveten och råg. Område B omfattar Sydöstra Götaland (Nordöstra Skåne, Blekinge, Kalmar län, Öland, Gotland) och område D Nordöstra Götaland (Östergötland och Norra Kalmar län). Antal försök inom parentes.

Pernilla Kvarmo HS.

HÖSTVETE

Sort	Avkastning kg/ha, relativ tal			Vinterhård	Strå-längd	Strå-styrka	Mognad	Protein	Falltal*	Rymdvikt	Tkv	Ogräs
	Omr A-G	Omr B	Omr D	100 - 0	cm	100 - 0	dagar	% av ts	1-9	g / l	g	g/m2
Kosack	100 (48)	100 (4)	100 (2)	83	93	98	334	10,5	5	798	40,9	180
	3870 kg/ha	4420 kg/ha	6000 kg/ha									
Stava	101 (48)	106 (5)	99 (3)	82	89	97	334	10,7	6	793	40,4	181
Zentos	103 (27)	94 (3)	104 (3)	83	93	94	332	10,7	6	789	46,0	149
Ballad	120 (4)	-	-	90	91	97	328	9,7	7	769	-	198
Tarso	95 (11)	111 (3)	-	76	69	96	330	11,1	8	794	-	189
Ebi	103 (30)	103 (5)	107 (2)	80	85	96	331	11,2	6	783	45,5	188
Lars	103 (10)	-	-	92	91	96	325	10,3	5	777	46,3	252

*Falltal från konv sortprovning, falltal 9 högst.

RÅGVETE

Prego	100 (48)	100 (5)	100 (3)	83	100	97	329	9,9		737	41,7	142
	4370 kg/ha	5350 kg/ha	7380 kg/ha									
Fidelio	119 (3)	-	-	92	90	99	326	-		728	-	-
Eldorado	105 (15)	107 (5)	-	-	98	95	329	10,1		746	44,6	157
Modus	109 (37)	115 (5)	92 (3)	83	104	88	329	9,5		715	48,7	148

HÖSTRÅG

Sort	Omr A-G	Omr B	Omr D	100 - 0	cm	100 - 0	dagar	% av ts	(sek)	g / l	g	g/m2
Amilo	100 (29)	100 (5)	-	81	135	86	327	9,8	-	758	36,4	110
	3910 kg/ha	5040 kg/ha										
Esprit	118 (44)	117 (5)	100 (3)	76	121	82	326	8,9	125	755	35,9	120
			6540 kg/ha									
Nikita	104 (30)	112 (4)	89 (3)	83	126	83	327	8,8	97	756	35,8	131

Hur många svenskar tål världen?

I en rapport från Svenska Naturskyddsföreningen beskrivs miljöeffekterna i de fattiga länderna av svensk konsumtion och livsstil. En sjättedel av den jordbruksmark som vår konsumtion tar i anspråk ligger utanför Sverige. Konventionell mjölkproduktion har ” skuggarealer” på 480 m2 per ton producerad mjölk medan den ekologiska ger upphov till 100 m2. Det är främst soja som odlas på dessa arealer. Odlingen av sojabönor i Brasilien har ökat kraftigt från 0,5 miljoner ton på 1960-talet till 31 miljoner ton 1998. Sojaodlingen har brett ut sig i ett vidsträckt ekologiskt unikt savannområde, Cerrados. Soja odlas med stora mängder bekämpningsmedel varav en del är extremt giftiga.

Svenskarna äter 17,6 kg bananer per person och år. I Costa Rica använder bananindustrin 44 kg bekämpningsmedel per hektar och år. Bananodlingarna flygbesprutas med svampmedel upp till 40 gånger per år. Mindre än 1 % av de bananer som säljs i Sverige är ekologiska..

De storskaliga odlingarna av exportgrödor har lett till att länder som tidigare var självförsörjande på stapelvaror numera måste importera baslivsmedel. Vill du läsa mera kan du ringa SNF 08- 702 65 00 och beställa rapporten (80 kr) eller ladda hem den från deras hemsida www.snf.se

SQM behöver fler KRAV-grisar.

Under de närmaste åren vill SQM fördubbla slakten av Krav-grisar, främst i Uppsala, Skara och Kristianstad.

Säljes.

12 tjurkalvar och 5 kvigkalvar, kötttras, avhornade leverans v 35. Fam. Axelsson Råpplinge tfn 0485-131 89

7 dräktiga SRB-kvigor. Ruth Doppstadt Solmarka Gård tfn 0480 -361 88

3 tjurkalvar SRB, avhornade och 6-10 dräktiga kvigor . Lennart Larsson Dalby tfn 0485- 700 94

Glöm ej mellangårdsavtal vid försäljning av djur!

Åkertistel.

Åkertistel har ett djupt rotsystem som till stor del ligger under plogdjup. Åkertisteln är känslig för konkurrens om näring och ljus och kan hämmas av

en tät och frodig gröda. Följande åtgärder rek. för att minska problemen med tistel:

*vårplöjning

*slåttervall (eller uttagen areal) där tisteln kan svältas ut genom upprepade avslagningar(2-4 gånger)

*Slå dikesrenar och dylikt som har tistel 2-3 gånger per sommar för att hindra fröspredning. Avslagning bör göras vid begynnande knoppstadium då tisteln är som mest känslig för mekanisk störning. Hos åkertistel förbrukas förrådsnäring fram till 8-10 bladsstadiet och ts-mängden i rotsystemet minskar. Väntar man för länge med att slå av tisteln har den lagrat in näring i rötterna igen.

Källa: Ogräsreglering på åkermark. A. Lundkvist och H. Fogelfors

Fältvandringar

Ekologisk sortdemonstration på TUNA gård hos Fam. Davidsson, Vimmerby, tis. 3 juli kl. 19.00

Vi tittar på demonstrationsodlingen med olika sorters korn och havre samt ärter. På Tuna gård bedrivs ekologisk mjölkproduktion. Vägbeskr: Tuna gård ligger mitt emellan Hjorted, Vimmerby och Hultsfred. Gården ligger centralt vid Tuna kyrka och vi samlas på gårdsplanen. **Tag med kaffekorg!**

Ekologisk sortdemonstration på VALSTAD skolan, Gamleby, tors. den 5 juli kl. 19.00

Vi tittar på demonstrationsodlingarna med olika sorter av höstvet, rågvete, råg, korn och havre samt ärter. Växtodlingen på Valstadskolan är omlagd till ekologisk produktion. Vägbeskr: Från E22, tag av norra infarten till Gamleby, i Gamleby centrum tag till vänster mot hamnen, passera Hushållningssällskapet och fortsätt framåt. Skolan ligger på vänster sida efter ca 1,5 km. Tag av till vänster där maskinerna står, där vi även samlas. **Tag med kaffekorg!**

Pernilla Kvarmo, HS Kalmar Kronoberg, Gamleby, tel. 0493-130 56

Ansvarig för det ekologiska nyhetsbrevet är

Ann-Christine Eriksson tfn 0480- 829 57, 070- 661 97 06 Ekologiska nyhetsbrevet och kurserna ingår i det svenska KULM-programmet och delfinansieras av EU.